

Star Wars og moderkager

En samtale med billedkunstner Signe Vad

Af Sara Toustrup Kristensen

Tv. "Naturkonstruktion 2", 2019. M. "A Perfectly Rational Adjustment to an Insane World", 2019. Th. "Good Morning Sunshine, the Earth Says Hello", 2019.

Det er fredag, og jeg sidder på et gammelt bilsæde, omringet af værktøj, maskiner og kunst, på Staldgade 74 i Kødbyen. Over for mig sidder kunstneren Signe Vad. Vi skal snakke om Signes nyeste udstilling, der inkluderer latex, moderkagetæpper og meget mere.

Har du lyst til kort at præsentere dig selv og sætte et par ord på din praksis?

Signe: Ja, det er også meget godt lige stille og roligt at komme ind i tankegangen. Jeg kommer fra fotografiet oprindeligt, men arbejder som billedkunstner. Efterhånden arbejder jeg med mange forskellige medier, ligesom her på udstillingen, og så arbejder jeg som kurator. Jeg har været meget involveret i at skabe kunstnerstyrede udstillingssteder og skabe de platforme, jeg synes, der har manglet på kunstscenen i KBH.

Er der nogen specifik kunstner eller noget specifikke bevægelser du føler dig inspireret af?

Signe: Næ. Faktisk sad jeg og snakkede med en ude fra Fabrikken for Kunst og Design, hvor jeg har atelier. Vi snakkede om hvordan det er at være kunstner derude, og vi er altså 80 kunstnere og 50 atelierer eller sådan noget. Hun spurgte, om jeg følte en vis beslægtethed eller fællesskab med de andre kunstnere. Og ja, jeg føler et fællesskab, men det er et kollegialt fællesskab og ikke et kunstnerisk fællesskab. Jeg tror altid, jeg bare har følt, at jeg er i mit eget intime eksperiment. Det er et begreb, jeg har opfundet. Det handler om den måde, jeg arbejder

på. Jeg tror også, det nogle gange forstyrrer mig, hvis der er nogle andre kunstnere - altså, jeg kan godt blive inspireret af alle mulige forskellige - men jeg tror, det forstyrrer mig at gå for meget ind i nogle andres arbejde, fordi jeg mister min egen sti. Jeg kan selvfølgelig prøve alt muligt af uden at tænke over, at det er noget, jeg har fået ind på nethinden fra en anden, men jeg kan faktisk rigtigt godt lide at prøve at lægge stenene til stien selv. Men på den anden side er jeg jo inspireret af alt muligt. Digte, musik, filosofi og tanker. Også nogle billedkunstnere, men jeg kan ikke sætte navn på nogen. Jeg er heller ikke direkte inspireret af kunstneriske bevægelser. Jeg synes faktisk ikke, det er interessant for mig. Tit så laver jeg noget, som nogle andre også laver, fordi vi adresserer nogle tendenser i tiden. I det jeg er i gang med et projekt, kan jeg kigge op og så opleve, at alle mulige andre er i gang med noget af det samme. Fx ligesom her — øko-feminismen, krop, natur og forbundethed. Men da jeg begyndte på det, der kunne jeg ikke finde nogen. Jeg følte mig så weird, da jeg fx begyndte at fotografere kød. Så i virkeligheden er det vigtigste for mig ved at lave noget, at åbne verden på ny og på min egen måde. Og lave det der mangler. Hvis det ikke mangler og hvis der er lavet enormt mange andre tilsvarende ting, så er det ikke interessant for mig. Så kan man lige så godt se på de andres ting. Altså, verden er fuldstændig uforudsigelig, uoverskuelig og sær. Og meget mere sær, hvis man kan falde ned gennem revnerne og finde en lille sti et sted, der ikke allerede er udtrådt.

Så din kunst repræsenterer i virkeligheden det, du mener mangler?

Signe: Jeg er meget optaget af verden og hvordan vi er i den, og det er det der driver mig. Dengang jeg tog min Master, der jokede jeg med at jeg var præst. Jeg tog den i Sverige, og der var det hele meget marxistisk-inspireret og post-strukturalistisk, og så syntes jeg bare det var sjovt at sige, at jeg var præst. Det sidste, man skulle gøre dengang, var at påstå noget, men jeg kunne ikke lade være med at komme med alle mulige påstande. Jeg kunne ikke lade være med at se alt muligt, og forholde mig til den verden jeg ser, og komme med nogle udsagn. Og det er det, jeg stadig gør.

Titlen på din nyeste udstilling er jo "Death to the Star - I Don't Want to Move to Mars". Der er en tydelig reference til Star Wars, et højteknologisk univers, men selve udstillingen er meget organisk. Ligger der et lille oprør i den kontrast?

Signe: Det hedder jo "død over dødsstjernen", så titlen i sig selv er selvfølgelig et oprør. Det er et modstandsopråb, og i udstillingsteksten kalder jeg det en "modstandskamp". Men modstandskampen er jo lidt bizar, for man tænker ikke lige som det første, at det er moderkager, visne blade, små æg og andre skrøbelige ting, der skal kæmpe den kamp. Men det der med død over dødsstjernen og referencen til Star Wars er også bare for sjov og for at have lidt humor med i det. Min humor er måske lidt pudsigt, for jeg synes, det er skidesjovt at lave en modstandsbevægelse, der råber "død over dødsstjernen". Så ser man Darth Vaders

teknologiplanet for sig, og jeg kommenterer at jeg ikke vil flytte til Mars. Som om det er en fiktion, men det er det jo ikke. Det er en realitet. Folk forsker i det som en realitet. For mig ligger humoren i at kunne tage det emne og bare være helt gakket, selvom det egentlig er en realitet i vores tid. Sci-fi titlen adresserer i virkeligheden vores samtid.

Hvad med selve processen bag temaet?

Signe: Jamen altså, jeg arbejder fuldstændig modsat af det, at skulle regne ud hvordan man kan flytte til mars, eller hvordan man kan planlægge at lave en planet. Jeg har i lang tid gået og arbejdet med de her ting i øst og vest og ikke vidst hvorfor fanden jeg gør det og hvad jeg skal med det. Jeg går rundt og tænker over, hvordan det nogensinde skal vises nogen steder og hvad det har af relevans. Hvorfor går jeg og pussenusser over sådan nogle små blade, der får lidt latex på? Hvorfor går jeg og samler de der små visne blomster? Jeg er helt optaget af det, og så pludselig kommer der et nedslag i mit arbejde. Samtidig så har jeg jo gået og lavet fotografierne, som har et helt andet form for udtryk. Dem med mig på er lidt voldsomme og viser en lidt som sådan en voldsom ageren. Og så er der de der moderkager, som jo i virkeligheden er enormt voldsomme på en måde, og samtidig også er utroligt organiske og minder om de visne blade. Så jeg har ikke anet hvad der foregik, men i det jeg skal til at skrive en ansøgning til at udstille, så samler det sig. Så kommer titlen, så kommer teksten, og så ved jeg, hvad jeg har gang i.

Ø.tv. "Indsamlinger: Papbokse med naturmaterialer, 2019. N.tv. "Placenta as a rug", 2018. Th. "Placenta på print", 2018.

Alt det jeg har skrevet om i udstillingsteksten om modstandsbevægelsen, det er noget jeg går og tænker over. Jeg forholder mig til alt det, der foregår i den her tossede verden og hvordan vi lever i den. Det er lidt ligesom med en digtsamling, hvor der er en overordnet ramme, og så er der en helt masse forskellige digte. Nogle gange er der en tydelig fortsættelse, nogle gange er det lidt mere noget, der adresserer tematikker inden for rammen. Sådan har jeg det tit med udstillinger. Det der med at man laver en ramme og så bliver alle værkerne metaforer inden for den ramme. Jeg kan ikke planlægge, jeg gør bare en helt masse ting, og så så lige pludselig når jeg skal til at samle det, så kan jeg se, hvorfor jeg har gjort det.

Det er fantastisk synes jeg, virkelig vildt. Nu nævner du selv moderkagen. Jeg kom til at tænke på, om der er en grund til at du har valgt lige netop moderkagen frem for andre organer? Den optræder jo flere steder i udstillingen.

Signe: Ja, det er der. Jeg har jo beskæftiget mig med kød længe. Jeg startede med det for måske 5 år siden. I starten kunne jeg slet ikke forstå hvad jeg havde gang i, men jeg var helt vildt grebet af at fotografere det her kød, helt close-up. Samtidig kunne jeg slet ikke forstå det, det var meget frustrerende. Dommerpanelet oppe i mit hoved sad med hver deres hammer og bankede, og sagde "stop den dame!". Da jeg skulle lave en udstilling fandt jeg så ud af og forstod, at det jeg arbejdede med var en slags forbundethed med min egen krop. At forbinde mig med den her organisme af levende celler. Jeg har oplevet en fremmedgjorthed over for alle de her levende celler, både hos mig selv og andre. Noget som jeg ikke følte over for et blad eller en gren, eller en træstub. Men jeg følte det over for kød. Især over for mit eget, men også over for alt det kød jeg så i køledisken. Det er jo bare sådan noget, man spiser. Det var sådan lidt klamt, medmindre det blev tilberedt. Mit eget kød var jo min krop på godt og ondt. Jeg kunne synes, at jeg var lidt for tyk, eller at jeg var helt fin. Eller også var mit eget kød, min krop, sådan et forskningsobjekt. Faktisk har jeg fået formuleret over tid, at den natur, jeg er allertættest på, det er den. jeg selv har. Det er min egen krop. Det havde jeg aldrig tænkt på før. Jeg er sådan en storbyrotte fra 80'erne, ikke? Jeg er ikke tæt på nogen natur inde i mit hoved, vel? Men det er jeg faktisk. Jeg er natur. Jeg er levende celler, og de minder om alle dem ude i naturen. Så det handler om det der med at forbinde sig med at være natur, selv for sådan en storbyrotte som mig. At jeg opdagede, det var det, jeg arbejdede med. Og så var det jo kun dyreindvolde, jeg havde købt og fotograferet. Jeg ville så gerne fotografere noget menneskekød, men der er mange etiske regler omkring det. I starten gjorde jeg ikke noget ved det, for jeg var så meget i vildrede om, hvad jeg overhovedet lavede, så jeg var nødt til at fokusere på at få taget billederne. Selve materialet var ikke konceptuelt, det var billederne der var vigtige. Så jeg kunne slet ikke fokusere på også at skulle skaffe adgang til døde kroppe, at komme til at få adgang til et mortuary og få lov at fotografere derinde. Jeg forestillede mig at stå der med et dødt menneske og ikke vide, hvad jeg ville. Så jeg var meget i vildrede om hvad jeg gjorde, og hvordan. Hele projektet kom til at hedde Homo Carnossa, human of flesh, det

kødfulde menneske. Så jeg syntes, der burde være noget menneskekød i. Så kendte jeg en jordmoder, som foreslog en moderkage. Det er jo et organ, og idet barnet er født, er der ikke brug for det mere. Så det er et overflødigt organ, men det er ikke et kadaver. Så det var rimelig godt tænkt. Og så skulle jeg i gang med at skaffe moderkager. For det første er de utroligt smukke, altså vævet og sådan noget. Materialet var meget smukkere end meget af det, jeg har stået med før, men der var også det med at en moderkage er den der giver liv og næring til skabelsen af liv, så der var også noget i det, der var virkelig stort. Det der er så fedt med dem er, at der er så mange lag. Det voksede pludselig helt eksplosivt. At det var moderkager og ikke bare kød jeg arbejdede med. Det er sjovt for sådan en storbyrotte som mig, at jeg begynder at beskæftige mig med noget så ur-livsskabende på en eller anden måde.

Kan man sige du arbejder med et krydsfelt mellem det rå og det æstetiske?

Signe: Ja, men nej, for lige så snart man putter de der begreber på, så lyder det, som om jeg leder efter noget, der må være sådan her, men ikke sådan der. Og det er jo ikke rigtigt. Jeg leder efter det sted, hvor jeg føler mig hjemme. Men det kan nogle gange være skide svært at finde ud af hvor den plet er. Og det er en af de ting, som jeg er virkelig blevet glad for, at jeg føler det lykkes i den her udstilling.

Alt det her om moderkager og kød fik mig til at tænke på, om du har skullet overskride nogle grænser i den forbindelse?

Signe: Næ, ikke i forbindelse med moderkager. Men i videoen har jeg. Altså, slutningen af videoen. Den laver jeg på den måde, fordi noget af det tematikken handler om er vores forhold til vores krop, og der er så mange, der har et meget destruktivt forhold til deres krop. Jeg beslutter mig for at videoen skal slutte på den måde, og at jeg bliver nødt til at prøve af hvad det vil sige. Selvom det er meget diskret og ikke noget voldsomt. Altså, jeg er jo ikke sådan en, der brænder mig selv af eller hvad andre radikale kunstnere kan finde på, slet, slet ikke. Men det er noget med, at det er så absurd. Det er så absurd at have sådan et forhold til sin krop. Jeg har selv haft et meget destruktivt forhold til min krop. Jeg har haft meget store problemer med et selvhad, et kropshad og fremmedgørelse. Så der besluttede jeg mig for, at det faktisk var en vigtig grænse at overskride. Det var en del af det projekt, at gøre det. Så har jeg også nogle billeder, nogle af dem er med i udstillingen. Dem har jeg lavet sammen med en assistent. Første dag hun var der, smed jeg al tøjet og sagde hun skulle tage billeder. Og jeg er et ekstremt privat menneske. Alt det der kropshad har gjort mig meget privat. Men jeg var ligeglad, fordi jeg skulle have taget det billede. Og det er jo lidt sjovt, det der grænseløse. Jeg tænkte selvfølgelig over det, og hvad jeg udsatte hende for, men jeg vurderede, at det kunne hun godt håndtere, og at hun ikke gik i chok over at se min gamle krop haha. Alle de der ting i mit hoved om kropshad smed jeg væk. Og hvis jeg skulle lave en performance ville jeg gøre

det, hvis det var vigtigt nok. På den måde er jeg grænseløs i mit arbejde, men uden at være radikal grænseløs.

Både i videoen du nævnte, There are No More Dolls in the Closet, Only a Respirator, og til flere af dine billeder, bruger du dig selv. Hvordan kan det være du har valgt at bruge dig selv? Især nu hvor du siger, du er en meget privat person.

Signe: Ja, det er jeg. Men jeg har ikke nogle problemer når jeg skal lave et værk. Grunden til, og jeg har jo lavet mange videoer med mig selv, har brugt mig selv tit som statist eller hvad man skal sige. Jeg har lavet mange billeder og videoer af mig selv. Det er meget sjældent det er selvportrætter. Det er fordi, jeg havde noget i hovedet, og så var det nemmere at skabe det udtryk selv end at skulle bede nogle andre om at gøre det. For mange år siden fotograferede jeg rigtig meget, også andre mennesker og uden tøj. Jeg havde altid en eller anden idé om et billede, jeg skulle lave, og der opdagede jeg så bare, at jeg blev nødt til at lade deres kropsgang sætte sig på den måde, som passer til deres krop. Fordi hvis jeg prøvede at instruere dem, så blev det kunstigt. Så jeg instruerede lidt og så måtte de gøre resten. Så det er lidt det samme i de her værker. Jeg har ikke kunnet instruere andre. Jeg har brugt min praktikant lidt og ellers har jeg altid gjort det selv. Jeg lavede en video engang, hvor jeg over 14 minutter hev alt håret af. Det er også det, der sker i arbejdet med de her værker. Det er inde i et intimt rum og det skal det være for at den her enorme fortættethed kan komme ind i værket. Jeg har det sådan lidt, at hvis det ikke har den der fortættethed og det ikke virker, så virker det ikke, og så kan det godt være at selve idéen er sjov.

Navnet på videoen - kan du forklare det?

Signe: Haha, "There are no more dolls in the closet only a respirator" er faktisk et par sætninger fra et digt jeg lavede engang, som jeg så har oversat. "Der er ikke flere dukker i skabet, kun en respirator". Egentlig er det sådan en rablende sætning, og videoen får det navn, fordi den handler om en fremtid, hvor vi har sluppet vores krop. Og så er det bare sådan en rablende sætning om det. Man kan ikke sige "hvad er det for nogle dukker, der ikke længere er i skabet?" - det er en tilstand. "Der er ikke flere dukker i skabet kun en respirator", vi er ved at kvæles. Der er bare en maskine, der er ikke engang dukker. Så det er noget med en ekstrem tilstand af fuldstændig fremmedgjorthed og at bevæge sig væk fra en nærværende organisk verden, som ligger i den der rablende titel.

Det er sindssygt spændende, det der med at holde noget i live, der så måske alligevel ikke er der mentalt. Og det er lidt den dystopi, du ser i en ikke alt for fjern fremtid?

Signe: Måske, ikke? Måske er det jo også fordi min idé er, om det er et liv. Eller om det bare er en respirator. Men videoen er jo en joke, ikke? Altså, der er masser af humor i videoen. Man

kan sige at udstillingens modstandskamp - altså det at det er en modstandskamp er jo også en joke - men man kan sige ingen af delene er jokes ud af ingenting. Det er jo også noget med at vores verden er så grell lige nu. Man kan jo ikke stille sig op og sige det samme igen og igen, så må man sige det på en anden måde. Og det er det, jeg gør med udstillingen. Jeg prøver at skabe den der form for fornemmelse af sanselighed. Så i stedet for at sige "det her det virker", så prøver jeg at give dig det.

Der er jo også et værk, der deler navn med udstillingen "Death to the Death Star". Et flot latex-værk med små græsrodde der stråler ud som en sol. Tænker du, at det her værk og resten af udstillingen er en værdig modstander til Dødsstjernen eller det Dødsstjernen symboliserer?

Signe: Ja, det som det er, det er et udtryk. Det er tit det, jeg ender med at få lavet. Når det virker, så er der en fortælling i udtrykket, som man fornemmer. Det kunne jo være, netop en fortælling om en modstandsbevægelse, der har det her som et flag eller et eller andet. Jeg tænker også hele tiden over om tingene betyder noget. Her går man og producerer og producerer, og betyder det i virkeligheden noget? I virkeligheden havde jeg det sådan til ferniseringen, men der var så mange, der fik nogle ekstremt stærke oplevelser, og nogle af dem oven i købet sådan lidt terapeutiske oplevelser. Det har jeg oplevet før med fx videoen, men bare også med helheden. Nogle blev så berørt af det, at jeg tænker "Ja, kunst kan flytte os". Det kan rive os et helt andet sted hen. Og mange af dem der blev berørte af det, tror jeg mest blev berørte, fordi de følte en genkendelse med mine tanker. For mig handler det ikke bare om at føle en genkendelse med mine tanker, men også om at værkerne er meget sanselige og på en eller anden måde fungerer de bedst indirekte. Man mærker dem indirekte. Det er ikke sådan "Her er et værk, her er et facit". Men fornemmer dem, man mærker dem. Så det er sådan en indirekte oplevelse. Og jeg tror at i den her verden, bliver der trykket så meget på de af vores knapper, der skaber lort i os. Altså, lorteknapper der gør os til afstumpede, indskrænkede, kedelige mennesker, der behandler verden på en kedelig måde. Og som der var en, der sagde til mig engang "når man fylder sig med lort, så bliver man fuld af lort", og det er altså virkelig svært ikke at fylde sig med lort i den her verden. Det er virkelig svært at undgå lort og ikke hele tiden tage lort ind. Jeg har selv nogle oplevelser fra kunstverdenen, hvor jeg oplever det som medicin for min sjæl. Så det er jo det, jeg håber på, jeg også kan gøre for nogle andre.

Jeg har jo lyst til at snakke om alle dine værker, men der er ét værk jeg bliver ved med at kigge på igen og igen. En hvid glasmontre med æg i flotte, sirlige rækker og så en lille bunke kul ved siden af. Hvad tænkte du, hvordan kom du frem til det?

Signe: Ja, jeg ved ikke hvad jeg tænkte, jeg havde influenza da jeg samlede det, så det var nok det haha. Men der er jo to ting med de æg der. Den ene er, at værket hedder "navnløs

konstruktion” og så er de ligesom i en pileform. Det æg, der er i pilespiden, har et stempel i røven og så vokser alle de andre æg ud fra det i en kegleform. Og det som jeg tænker på, når jeg arbejder med det, og det er og meget kryptisk, men det som det bliver for mig, det er vores måde at skabe natur på i vores verden. Det er jo en form for masseproduktion. Der er 1, 2, så 3. Og det er jo enormt smukt, men så har det lige det her stempel fra mennesket. Mennesket har produceret det her, ikke? Hele udstillingen handler jo om, at det gør en forskel, hvad vi gør. Og det der aske og kul, der er, det indgår to steder i udstillingen. Og det er ligesom bunker af vores efterladenskaber, men det er jo enormt smukt. Det er lidt sådan en følelse af, at hvis nogen usensitive mennesker fucker hele verden over, så må vi jo gøre smukt af det der så er. Der er ikke nogen slutning her. Om de, vi mennesker, laver en teknologiplanet, så må vi jo gå ud derfra og prøve at skabe den her sanselighed, som jo for mig at se er forbundet med det organiske og levende. Og det der med at æggene bliver så rene og fine, det er jo enormt smukt. Det er også en joke, ikke? Ligesom i videoen. Vi kan skabe os herfra og til helvede, men det ender ikke større end det, vi kan tænke. Hvor det organiske liv er intelligent i sig selv og meget større end vi kan tænke. Vi har jo fundet ud af, at mange ting har en intelligens, som vi aldrig har forstået. Vi sidder bare i vores egen lille omnipotente position og prøver at skabe verden, omskabe verden, så vi synes den er lidt smartere.

Jeg har lige et lille afrundende spørgsmål. Hvad vil du gerne have, når folk kommer og ser din udstilling, hvad håber du så på folk går herfra med?

Signe: En tanke. Eller, flere tanker. Okay, jeg kan sige sådan her. Noget af min medicin det er når jeg hører noget eksperimenterende musik eller går en tur i naturen, de to ting kan det samme for mig. Kunstudstillinger kan også gøre det, det er bare ikke så tit, eller en enormt god digtsamling, de der ting kan gøre at jeg føler en besynderlig forbundethed og at det hele er lidt større og jeg har måske set verden på ny, fra en anden vinkel, og det synes jeg er noget af det største, fordi jeg bliver rystet rundt og verden bliver vokser i stedet for at indskrænkes, fordi jeg synes det meste af det jeg møder i dag det indskrænker mig, så det der med at blive rystet helt rundt, det er nok det mest positive jeg kan opleve, fordi verden bliver så stor og uforudsigelig. Så hvis jeg kunne drømme om noget, så ville jeg ønske at kunne gøre bare lidt af det for andre.

Signe og jeg er færdige med vores samtale, og jeg kan bekræfte Signe i, at hun i den grad har skabt en tankevækkende udstilling. Tak til Signe Vad for en fantastisk flot udstilling og for en samtale, der forhåbentlig kan sætte gang i læserens tanker lige så.

Læs mere om Signe Vad og hendes arbejde på www.Signevad.dk og instagram [@Signeisleaking](https://www.instagram.com/Signeisleaking).